

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'oué septemâni cu adausulu Foisioerei — l'remuneratione se face in Sabiu la expeditor'a oiei, pe afara la 3. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditura. Pretulu prenumeratione pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 69.

ANULU XXIV.

Sabiu 29 Augustu (10 Sept.) 1876.

trajecolalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 100; pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prins. si tieri streine pe anu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intr'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doú'a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Sabiu 29 Augustu.

La anulu 1852, scurtu tempu dupa terminarea funestului resbelu civilu, scirea despre venirea junelui si cavalerescului monarchu in acésta tiéra in extremitatea sudostica a imperiului, electrisase tóte inimile dela celu mai june pâna la celu mai betránu. Caletori'a monarchului erá unu triumfu neintreruptu dela o margine pâna la alta margine a tieriei. Bucuri'a popóreloru procedea din diverse puncte de vedere, dara erá generale. Ea erá mare la tiéra si in cetáti in tóte clasele societáti.

Români transilvani, scapati atunci de curendu de jugulu feudalitáti, cu reminiscintie vii de alipirea loru câtra dinastia si tronul, in fruntea loru cu unu capu vediutu bisericescu natiunalu in frunte, erau mándri ca potu intempiná pre sublimulu si preagratiosulu monarchu, dela a cáru tronul resunase: „Dreptu egalu pentru toti“ si potu prin espressiunea bucuriei loru, fatia la fatia, sa-si depuna omagie loru, pre cari la vre-o câti-va ani le-au sigilat cu scumpulu sange alu junimei loru pre frumósele câmpii a le Italiei. In speranti'a gratitudinei si asteptau tempulu favorabilu si de mai mari bunatáti cetatienesci.

Auror'a constitutiunala n'a întârdiatu a se arátá. Anulu 1860 a prevestitu popóreloru monarchiei o era nóua, er'a in carea sa fia chiamate tóte cá sub prea inalt'a devisa „viribus unitis“ sa conlucre la destinele loru.

Si nu mai departe, in diu'a de anulu nou 1861, români din Transilvani'a sub scutulu guvernului Majestáti Sei, care se nisuiá cá spiritulu devisei se sa devina corpu, se aduna in congressu natiunalu recunoscutu de guvern si deliberéza asupr'a destineloru acestui poporu fára de drepturi in patri'a sea sute de ani, pregatinduse in referintiele cele nóue date atunci pentru desvoltarea constitutiunale ulterioára.

Trecu doi ani de lupa. Viéti'a constitutiunala nu-si aflá form'a multiamitóre pentru tóte natiunalitáti dela tiéra. Trecutulu inca nu se puté impacá cu presentulu, pâna cându in 1863, in Aprile, români sub acel'asi scutu prea inaltu tienu alu doilea congressu alu loru, cáru mai târdiu 'i urméza deschiderea portiloru parlamentare, si români sieldu alaturea cu natiunile sorori din tiéra in adunárele cari desbatu despre sórtea tieriei.

Unu mare aventu, pentru români, cari de seculi erau instrainati dintre factorii ce numerau politicesce in tiéra. Si cine nu va recunósce, ca in partea cea mai mare avéu sa-lu multiamésca acelui monarchu, care prin parintesc'a sea intielepciune cautá fericirea popóreloru de sub sceptrulu seu, fára de privire la trecutulu loru.

Dara dile grele au venitu asupr'a monarchiei tocm'a in tempulu cându desvoltarea mulcomitóre erá in cursulu desvoltárei sele.

Dilele aceste grele, a cároru umbre s'au zaritu inca in 1865, au solicitatu cautarea unui modu nou de a impacá pretensiunile, cari inca nu se putera aduce la o armonia definitiva. Desvoltarea constitutiunala a monarchiei se pregatea pentru unu stadiu nou, la care inse români, ingrijiati de acuisitiunea loru cea nóua, n'au fostu ignorati, ci chiamati sa lucre pentru sustinerea loru.

Evenemintele din afara, cari amenintiara monarchi'a pre d'oué teatru de resbelu, ce e dreptu, n'au fostu mai tari decâtu credintia popóreloru. Români si in aceste a doveditu traditiunal'a loru aderentia câtra dinastia, tronul si patri'a comuna; dar' acelesi eveneminte au pretinsu schimbarea formeloru constitutiunali de pâna aci, si anulu 1867 ne infatisiéza o alta stare de lucruri.

Schimbarea acést'a de multi neprevéduta si de fórté putieni nu destulu de apretiuita pâna in consecuentiele ei ulterioére, au confundatu armonia de mai nainte intre romani si a induplecatu pre multi a se retrage si a se abtiené dela conlucrea inceputa si incoronata de splendide succese la inceputulu deceniului alu sie-selea alu secululu nostru.

Urmárele au fostu, ca desvoltarea mai departe a constitutiunalismului au trasu cercuri din ce in ce mai restringátore in giurulu romaniloru si astadi ne vedemu, in mare si in micu, redusi la minoritáti, încátu vocea romanului iérasu abia se mai póte audi.

In privinti'a bisericésca inse Maj. Sea care a restituitu metropoli'a gr. or. inca la 1864, dimpreuna cu regimulu seu a sanctiunatu cea mai liberala constitutiune bisericésca pentru români gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a.

Eata dara in ce stare ne aflámu cându dupa 24 ani suatemu in acea fericita pusetiune de a puté intempiná pre parintele patriei in sinulu tieriei nóstre.

Credintia traditiunala a romanului sta neclatita cá stanc'a in valurile noianului si astadi. Credintia acést'a ne dá si astadi speranti'a, ca viéti'a constitutiunala sub auspiciile gloriosulu tronul, dela care au emanatu devisele cele datátore de viéti'a, pentru cetatienii monarchiei nóstre nu va remané statiunara, ci in procesulu ei va merge inainte pâna ce diversele popóre in armonia deplina se voru vedé multiamite si in pusetiune de a lucrá mai departe spre fericirea loru si spre fericirea patriei comune.

Petrusi de aceste simtieminte patriotice si convinsi, ca cornulu celu bogatu de gratia care prin neoboséla Maj. Sei de unu patrariu de seculu a reversatu atâtea bunetáti asupr'a popóreloru si in specialu si asupr'a romaniloru, va fi si in viitoriu unu isvoru nescatu de fericire pentru toti si pentru tóte: aducemu si noi, dupa puterile nóstre, tributulu nostru de cetatieni si fi ai patriei comune sublimulu Imperatu si Rege, care si-a consacratu viati'a, din fragede tineretie, pentru fericirea popóreloru sele.

Tributulu nostru inse sa fia omagiu credintiei nóstre neclatite, pre care si cu ocasiunea acést'a lu depunemu la picioarele Preainaltulu tronul alu Majestáti Sei.

Dispusetiuni

Pentru festivitatile cu ocasiunea presentiei Majestáti Sei ces. reg. apost. a Prea inaltiatulu Imperatu si Rege **Franciscu Iosifu I.** in Sabiu dela 10 pâna la 13 Septembrie a. c.

In 10 Septembrie 1876 câtra 7 óre dimineti'a indatu ce trenulu care aduce pe Majestatea Sea, atinge tienutulu Sabiului, voru suná clopotele din tóte turnurile bisericesci si tragerea campaneloru va durá pâna ce Majestatea

Sea va sosi si descinde in cortelu la Escelenti'a Sea, dlu comandante militaru F. M. Loc. bar. *Ringelheim*. La gar'a drumulu de feru, care va fi decorata serbatoresce, *Majestatea Sea* va fi salutat cu totu respectulu de câtra fruntile deregatoriiloru civile si militare ce petrecu aici.

Dupa ce *Majestatea Sea* se va îndurá a se sui in caret'a ce va stá gat'a, *Inaltu Acela'si* va plecá impreuna cu suit'a prin strad'a Elisabetei, pe sub podulu de feru si pre sub turnulu dela svatu câtra locuinti'a Sea.

La intrare in strad'a Elisabetei, apoi la frontulu turnulu dela svatu la suirea in susu dela podu se voru radicá d'oué *arcuri de triumfu* de flori si frundie. Incependu dela gar'a drumulu de feru reuniunile industriali de aici cu standardele loru, scolarii scóloru de medilocu, apoi tiereni din satele vecine imbracati serbatoresce, voru formá spaliere pre ambele laturi ale drumuriloru decorate serbatoresce pâna la edificulu Comandantelu.

Dupa ce *Majestatea Sea* se va asiediá in locuintia, inaltulu cleru, deregatoriile militare si civile intrunite inaintea custodiei principali, voru asteptá, ca îndurase-va *Majestatea Sea* sa permita deregatoriiloru si corporatiuniloru a se presentá.

La anédi la 12 óre *Majestatea Sea* se va îndurá a dá *audientie*.

Insinuárele la prea inaltele audientie le va primá la prea inalt'a insarcinure secretariulu aulicu de *König* la 7, 8 si 9 l. c. in locuinti'a sea, cas'a lui Haller (piati'a mare Nr. 17).

Dupa amiédi *pompierii liberi* de aici voru arangiá pe piati'a casernei unu exercitiu de revista, apoi *reuniunea tragatoriloru la semnu civili de aici* o tragere serbatorésca la locul de puscatu pentru civili.

Dela 7 1/2 pâna la 10 óre sér'a va urmá o iluminatiune solemnă in cetatea intréga.

La 11 Septembrie 1876 *Majestatea Sea* va tiené o revista preste trupe pe piati'a cea mare de exercitie. Sér'a conductu de facile.

La 12 si 13 Septembrie 1876 *Majestatea Sea* va assiste la *manevrele* ce voru urmá intre Sabiu—Cristianu.

La 9 óre sér'a va plecá *Majestatea Sea* de aici prin stradele de trecere iluminate serbatoresce câtra gar'a drumulu de feru.*)

Revis'a politica.

Venirea cea neasteptata a Majestáti Sei este, o repetimu, o adeverata, dara pré placuta surprindere. Foile din Budapest'a si Vien'a au fostu incunoscintiate prin telegrafu despre acestu evenimentu de aici din Sabiu. Loculu celu dintáiu in politic'a esterna lu ocupa afacerile orientali. „Presse“ din Vien'a afirma ca puterile garante au intervenitu la Pórta pentru unu armistitiu de patru septemâni, care are a se estinde si asupr'a Muntenegrului si insurgentiloru din Bosni'a si Erzegovina.

Refusarea acést'a se tragea la indoiéla dara in momentele din urma aflámu ca Pórta totusi a refusat. Seriositatea situatiunei creata prin refusarea acést'a o explica foile vienesce din unu potopu de depesie primite de Majest. Sea in castrele dela Falisberg in diu'a dela 5 Septembrie.

*) Primita dupa acheierea nrului trecut. Red.

Putieni se mai indoiescu de eventualitatea unui resbelu între Russi'a si Turci'a. Multi si punu intrebarea ce va face Austro-Ungari'a. Va luptá ea alaturea cu Russi'a? Unii dicu ca acést'a este o cestiune dejá resoltata. Cu ocasiunea acést'a inregistámu si noi scirea ce se respandesce dela Bucuresci, ca acolo se astépta cátu mai curendu unu marsiu combinatu de austriaci si rusi, pentruca se dice mai departe ca aceste d'oué puteri au convenitu a face „ordine“ in Turci'a europeana.

Diurnalistic'a magiara este inca in contr'a unei actiuni comune cu Russi'a. Dilele mai de aprópe ne voru chiarificá si in privinti'a acestoru indoieli cari tienu inca lumea in nedumerire.

Cestiunea complanárei pareá ca a pierdutu multu din caracterulu seu acutu prin evenimentele ingritóre ce se petrecu in vecinatatea nóstra, dara ea cu tóta gravitatea situatiunei incepe de nou sa agite opiniunea publica a Austriei. Se audu voci puternice, cari preferu mai bine a inactivá „uniunea personale“ cu tóte consecuentiele ei daunóse pentru imperiu decâtu a mai face concessiuni ungu-riloru.

In fatia cu acestu torinte publicu press'a oficiósa se nisuesce a invederá desastrele si pericollu ce potu sa provina din uniunea personale.

„Fremden-Blatt“ dela 6 Septembrie dice in obiectulu acést'a.

Cestiunile cele mari politice, a cároru deslegare e indispensabila se pare ca nu ne preocupa de ajunsu atentiunea. Decurgerea crizei in orientu, foculu ce arde inca in cas'a vecinulu, stagnatiunea pré terenulu economicu si in fine reinnoirea complanárei cu Ungari'a ce stá la usia putea sa sature si pre celu mai nesatiosu politicu, dara lucrulu stá altmintrea. Pentruca de o parte nu se póte inlaturá cris'a economica, iér' de alta complanarea unguésca destépta temeri de o insarcinare mai apesátore, se arunca in multime devis'a „uniunea personale“. Inainte de a se cunósce punctatiunile complanárei se face incercarea de a se parasí ultimulu petecu alu terenulu comunu, a se táta cele din urma legaturi de unitate si a formá prin acést'a procedura din imperiulu dualisticu de astadi alu *habsburgiloru d'oué imperie*, cari in viitoriu sa fia impreunate numai prin inaltulu purtatoriu alu Corónei imperiali austriace si regesci unguresci.

Pâna acum credeamu, ca ilusiunea pentru uniunea personale póte sa prospereze numai in clim'a unguésca. In Ungari'a nu a lipsitu nici intr'o perióda, specialu inse dela reinvierea vietiei politice o partida, care vedea scaparea patriei in cea mai strict'a executare a uniunei personalu. Inca in Martiu se dicea in Ungari'a ca totu ce a fostu defectuosu, reu si insuficientu e de adscrisu „influintiloru daunóse straine“ ale guvernulu austriacu. Precându inse scól'a esperientiloru sângeróse straformá in modu memorabilu sensatiunea, precându insusi Colomanu Tisza resigná la parerile trecutulu si intrá impreuna cu cei mai buni si destoinici barbati ai partidei sale in mostenirea lui Fr. Deák, se radica deodata in tiér'a primitiva a monarchiei, in vechi'a urbe imperiale Vien'a rar'a si neexplicabil'a stri-

gare după „uniunea personală“. Intr-adeveru rar și neexplicabil!

Ce idei voru avea unirii de acestă strigare? Li se va paré că acestor vizatori, cari dintr'unu prezentu plinu de viață ajungu între umbrele reinviatelor trecutului. Ei se voru întrebă: Au vienezii o memoria atât de scurtă încâtă uita reminiscențele din 1848? Său reminiscențele aceluiași viforosu nu ne mai admonéza destul de drastic a nu slăbi mai tare legăturile de stat și între ambele jumătăți? Asiá se voru întrebă primii politiciari cari adică o majoritate imposantă se grupéza în giurulu cabinetului Tisza; dară nu voru lipsi nici acolo cercuri, în cari reinvierea ideii de uniune personală va destepă unu ecou simpaticu. „Partid'ă din 1848“ anti-austriacă se va bucură de sucursulu ce-i vine dela austriacii fideli imperiului.

Dară bucuri'ă „tigriloru“ ungueresci va fi scurtă. Ei 'și voru gresí calcululu, deca voru tinea acestu tipetu personalunisticu de ce-va mai multu de câtă o bôla copilaréscă politică trecătoare, căci noi nu stămu aici înaintea unei agitațiuni seriose în favorulu uniunii personală. Cu totu strigatululu celu mare până acum nu a luat nici o fracțiune de partidă cu atâtă mai puțină semburile partidei constituționale dorint'ă unei uniunii personală în program'ă sea. Partid'ă constituțională e în majoritatea sea precumpanitoare politicesce prea matura decâtă să aiba intențiunea de a sguđu seriosu la temeliele Austriei puse cu atâtă truda. Ea are consciință, ca totu câți mai voru o Austria trebuie să tinea pre câtă va poté de strictu la ceea ce există, ea cunósce pericolulu uniunii personală și nu se va amági asupra însemnateloru schimbării recomandate și e sigură, că interesele noastre (austriace) materiale voru câstigá la o deslegare radicală a tuturor relațiilor austro-unguresci din anul 1867.

Dar' chiar de aru stá lucrulu astufeliu, de s'aru și radicá barierele vamali la Lait'ă, de aru și vení tempulu lui Saturnu pentru industri'ă noastră (austriacă), totuși acelu, care mai are unu simțiu pentru tradițiunile austriace și o anima pentru venerabilulu statu imperialu la Dunare, care prin luptele seculare și neobositele stăruințe ale predecesorilor nostri în servitiulu culturai a devenitu puternicu — cu unu cuventu acelu ce se numesce austriacu nu va voi să dea lovitur'ă din urma contr'ă unității armatei, contr'ă oficiului esternu comunu. Să nu credem că supremulu Domnu militaru va poté paralisá daunele ce provinu din desbinarea armatei în două, ca Imperatul și Regele va poté face politică într'un'ă persónă fără dauna și fără colisiuni între politic'ă austriacă și unguerescă. Unu domnitori energeticu absolutisticu aru poté să rezolvă acestă problema dupla, dară unu monarchu constituționalu ce se radiema pre ministerie responsabile cu dreptu de existință derivatu din majorități parlamentare, unu atare monarchu va vení curendu în neferesc'ă situațiune că „Imperatul“ să dea resboiu „Regelui“ et viceversa. Si armat'ă desbinată în două, „imperială“ și „regesca“, va stá fatia în fatia și va avé să aplaneze cu sângele seu diferințele între Imperatul Austriei și Regele Ungariei. Firesce că acest'ă aru fi numai unu casu extremu, dară posibilitatea lui nu se poté tagadui, căci amu vedutu cu fiori ce-va asemenea cu acestu casu. Si cu atâtă mai neexplicabilu e, că devis'ă „uniune personală“ purcede togm'ă dela acele cercuri, cari odinioară au plansu după „unitatea imperiului“. Intr'adeveru că preste „uniunea personală“ nu mai duce nici unu drumu indereptu la „unitatea imperiului“, dară sapetorii mormentului Austriei s'aru poté apucá atunci de lucru, căci nu aru trebui

multu tempu pentru a realizá tristulu cuventu: „*Finis Austriae*“.

Unu corespondentu din *Bucuresci* scie să facă interesante impartișiri asupra sôrței ce a avutu memoriulu românú cãtra puterile semnatarie tractatulu de Parisu, despre care se facea atâtă sgomotu pe tempulu acelu și care a disparutu de odată de pre aren'ă politică. Cum afirmă acestu corespondentu, Pórt'ă nu a respunsu nici cândă la acestu memoriu, dară agentulu românú în Constantinopole a primitu instrucțiunea că nici să nu insiste prelungă respunsu, de vreme ce ministrulu actualu de esterne, dl. Ionescu, nu astépta nici unu respunsu la memoriulu lui Cogalnicénu. Curtiloru europene nu s'au substernutu acestu memoriu nici cândă în realitate, fiinduca pim'ă fapta a lui Ionescu eră să retraga pre cale telegrafica memoriulu ce se află înca în mânilor agentiloru. Guvernulu actualu e fermu decisu să indrepte tóta atențiunea sea asupra stărilor interne ale țierei și să introducă reforme însemnate, spre care scopu cam'er'ă, cum se afirmă, se va conchiamá înca înainte de terminulu statoritu (15 Novembre). Cea mai remarcabilă reforma e, prelungă regularea financieloru prin crutiare, străformarea impositulu de capu într'unu impositu de avere séu venitu. E de relevatu numai, că contribuțiunea de capu aduce statulu acum unu venitu de 12 milioane lei, ceea ce face aprópe a sieptea parte din tóte venitele statulu. Unu altu proiectu fórté însemnatu va fi reform'ă armatei, care fără de a se micșorá în cadrele sale, totuși trebuie să se facă mai puțină costisătoare și mai folositoare statulu. Se intenționează adeca aplicarea armatei în Romani'ă la lucrările publice, precum sunt clădiri de drumuri etc. Se va oferí mai multă atențiune și instrucțiunei publice. Intre astfeliu de impregiurări ministrii afirmă că nu li mai resulta tempu pentru politic'ă esterna. Guvernulu voiesce să respecte tractatele existente, să nu se prea apropie de nici o putere și să satisfacă pretenșiunile creditorilor de stat. Acest'ă se dice că e politic'ă lui pe viitoriu.

Pentru Serbi'ă.

„Republic'ă franceză“ dela 30 Augustu publica sub acestu titlu o energica protestare a celui mai mare poetu alu tempiloru nostri în contr'ă crudimiloru comise de turci în Bulgari'ă și Serbi'ă. Simțimentulu umanitaru a fostu un'ă din cele mai ferice și mai fecunde inspirațiuni ale dlui Victoru Hugo; acestu simțimentu i-a inspiratu și protestarea de mai la vale, care constituie înca o frumoasă pagină literară. Poetulu în scrierile se politice, s'au preocupatu numai de punerea în practica riguroasă a principiiloru, a reclamatu mai totu-deun'ă soluțiunile viitoriului, fia elu câtă de departatu, fără să tinea séma de dificultățile presinti, de concessiunile ce trebuie să se face necesităților dilei, a căroru satisfacere e mai totu-deun'ă condițiunea esențială a reusitei.

Eata protestarea de care vorbim:

Este necesariu a atrage atențiunea guverneloru europene asupra unui faptu asiá de micu, după cum se pare, încâtă guvernele pară a nu-lu vedé. Acestu faptu eata-lu: se asasină unu poporu. Unde? În Europ'ă. Acestu faptu are martori? Unu martoru, lumea întréga. Guvernele 'lu vedu? Nu. Natiunile au deasupra lor unu ce care e sub ele, guvernele. La ori-ce momentu, acestu contr'ă-sensu isbucnesce: civilizațiunea e în popóre, barbari'ă e în guvernatori. Acestă barbari'ă e voita? Nu. Ea e numai profesională. Ceea ce rass'ă umana scie,

guvernele nu sciu. Acest'ă provine din aceea că guvernele nu vedu nimic'ă decâtă printr'acéstă miopia: ratiunea de stat; rass'ă umana privește cu unu altu ochiu: consciință.

Vomă spaimentá guvernele europene anunciandu-le unu lucru, că crimele sunt crime, că nu e mai permis unu guvernulu decâtă unui individu de a fi asasinu, că Europ'ă e solidaria, că totu ce se face în Europ'ă de Europ'ă se face, că, deca există unu guvernulu care e fiéra selbatică, trebuie să fia tratatu că fiéra selbatică; că în acestă óra fórté aprópe de noi, colea, sub ochii nostri, se macelaresce, se incendieza, se jafuiesce, se estermina, se sugrumă tatalu și mamele, se vendu fetele și baietii; că copii pré mici pentru a fi venduti se taia în două printr'o lovitura de sabiá; că se ardu familiile în case, că cutare orasiu, Balak, de esemplu, e redusu în câte-va óre dela nóue mii locuitori la o miiă trei sute; că cimiteriele sunt imbulzite de mai multe cadavre decâtă pot cuprinde, astfeliu că mortii dau pestilentia celoru vii cari le-au tramisu macelulu; insciințiamu guvernele europene, că femeile insarcinate sunt spintecate pentru a le omorí copiii în pântece, că pe pietele publice se află gramedi de cadavre de femei cu pântecele taiate, că câinii rodu pre utilie craniurile feteloru violate, că tóte acestea sunt oribile, că aru fi destulu o miscare a guverneloru Europei pentru a le impedece să se selbaticii cari comitu aceste maceluri sunt infioratori; că civilizații cari 'i lasă se comita sunt ingröditori.

Momentulu de a radicá vocea a venit. Indignatiunea universală se revoltă. Sunt óre, cândă consciință umana iá cuventulu și dá guverneloru ordinaulu de a o ascultá.

Guvernele îngâna unu respunsu. Ele au încercatu dejá acestă gângănelă. Ele dicu: sunt esagerări.

Dá, sunt esagerări. Nu în câte-va óre a fostu esterminat orasiulu Balak, în câte-va dile; se dice că sunt două sute de sate arse, nu sunt decâtă nóue-dieci și nóue; ceea ce numiti pestilentia nu e decâtă tifosu; n'au fost violate tóte femeile, n'au fost vendute tóte fetele, unele au scapatu. S'au schingiuitu prizoneri, dar' li s'au taiatu și capetele, ceea ce micșoréza faptululu; copilulu care se dice că a fost aruncatu în iataganu, n'au fostu pus, în realitate, decâtă în verfulu unei baionete; unde e unulu punctu doi, etc. etc.

Si apoi, pentru ce s'au revoltatu acestu poporu? Pentru ce o turma de ómeni nu se lasă să fia posedati cá o turma de dobitoce? Pentru ce? etc. etc.

Acestu modu de a ascunde adeverulu adauga erórea. A sicaná indignatiunea publică, nimicu mai miserabile. Usurările agravéza. Acest'ă e o suptilitate care pledéza pentru barbari'ă; e Bizantiulu acusanu Stambululu.

Să numim lucrurile cu numele lor. A ucide unu omu la colțiulu unei paduri care se numesce padurea Négra e o crimă; a ucide unu poporu la colțiulu celei-lalte paduri care se numesce diplomatiă, este iérasu o crimă. Mare. Eata totu.

Ori-ce crimă se micșoréza în raportu cu enormitatea sea? Vai! acest'ă e în adeveru o vechia lege a istoriei. Omóra siése ómeni, esti Troppmann; omóra siése sute de mii, esti Cesare. A fi monstruosu, e a fi acceptabilu. Probe: Saint-Bartelemy, bine-cuventata de Rom'ă, dragonadele gloriificate de Bossuet; Doue Decembre, salutatu de Europ'ă.

(Va urmá.)

„Corespondințio particulară a junatului
la Patrie.“

Belgralu, 7 Augustu. — În sfer-

situ precum vamă telegrafatu, buletinulu oficialu de aséra a bine voitu să facă cunoscutu locuitoriloru din Belgradu desastrulu dela Knaisevatiu, pre care vi 'amu comunicatu, prin depesia acum trei dile. Au trebuit negresitu resóné puternice, pentru că guvernulu serbu să se decida a ridicá unu colțiu din velulu care ascundeá infrângerile armatelor serbe. Chiaru în ajunu, acelasi buletinu înregistréza victorii, și totu de-odată pe neastep-tate populațiunea afla că turcii ajunsesera până în mijloculu țierei.

„Cu tóte codelele comunicatiunei guvernamentale, fia-care a întielesu indată despre ce eră vorb'ă, și amu fostu martori a unoru scene de disperare grósnică într'o familie unde amu fostu invitatu să petrecu sér'ă. Unde sunt turcii, potí să-mi spu? 'mi dicea unu nenoróciu betránu cu lacramile în ochi. Vai! turcii precum se scie bine la ministeriu, ceea ce nu se va poté ascunde multu tempu, sunt în fati'ă Deligradului, pre care 'lu ataca de trei parti, pre cândă Osman pasi'ă, după ce a imprasciatu armat'ă lui Ljes Janin, înaintéza cãtra Tionepi'ă, de unde va poté pré lesne în câte-va dile, cu mici lupte să se apropie de Belgradu.“

„Biata Serbie! de n'aru mai vení ceva disordine interioare, tórté de temutu, să complice o situațiune atâtă de gravă. Aru fi negresitu tempulu că diplomati'ă să încépa a lucrá. Cãtu pentru silințele ce-si dáu aici că să se mai ridice, sunt de totu nule. 'Si facu mutualu reprosiuri pentru gresialale comise, și totu striga pe tóte tonurile că Serbi'ă a caditu din caus'ă altor'ă.“

Vin'ă tóta este a românului; dela densulu, dela acestu nemernicu, dela golanu, vine totu reulu. Tóte copilarile, prostiile și inventiile comice pre tóta diu'ă se arunca cu multă generositate asupra românului. Prin trensulu victoriile cele mai stralucite se schimbă deodată în perderi, și deca d. de Cernaieff nu învinge pre inimicu în cunostințe straregice, negresitu blastematulu de românú este caus'ă. Veti vedé preste curendu aruncându responsabilitatea acestui rebelu întreprinsu cu atâtă usurintă totu asupra româniloru. Voru scóte că densii au impinsu pre Ristici și colegii sei la actiune.

„De aceea trebuie să si vadia cine-va cum sunt tratati acesti nefericiti, obligati a-si versá sângele pentru o causa care nu este a lor. La cea mai mica infractiune a regulamentelor, striga tradare și 'i torturéza cu gramad'ă. Deca unu batalionu de militieni serbi se retragu dinaintea inamicului, ceea ce adesea se intempla, — se decimédia o jumetate companie de români, fără nici o forma de procesu. Intr'unu modu mai sângerosu, este repetiti'ă acelei istorioare ce mi-a remasu nestérșă din memorie de cândă eram copulu, în care unu ingeniosu perceptoru princiaru snopea de lovituri pre unu june servitoriu alu palatului, lá fia-ce gresielă ce comitea regalulu seu elevu.“

„Bietii români! serbii le refusa chiaru dreptulu de a se rugá lui Ddieu în limb'ă lor, suprima séu imputinéza scólele lor; într'unu cuventu se silescu a-i tinea într'o stare de inferioritate în tóte privintiele, inse îi gasescu buni cá să mérga la macelu. La Zaiariu s'au batutu cá nisce turbati, și pentruca câti-va au fugitu dimpreuna cu fratiiloru de arme serbi numai decâtă se condémna în blocu tóta natiunalitatea lor și 'i tramitu la spandiatóre, unde până acum n'au mersu nici unulu dintre serbi, de-si în mai multe renduri au întorsu calcâiele cu miile deodată. Modululu acestu de a pastrá intactă reputati'ă de curagiu destulu de prefacuta a serbiloru, este criminalu în primulu rang. Negresitu că tieranulu serbu poté să se facă unu bunu soldatu; dară că

Iuptatoriu nu infatisiea ceva extraordinaru, cu tóte legendele puse in circulatiune cu acésta ocaziune de cátra cronicarii slavofili, cari au imprumutatu dela greci procedeuul care consta: a introduce in dosa mara relam'a in istorie. Numai este indoiéla, printre populatiunile de origina slava, acelea cari merita a fi renumite pentru bravur'a lor suntu mai întâiu polonesii, croatii si muntenegrenii. La densii, fiii marei aristocratii, séu acei'a ai familielor distinsé, tienu cá onóre a merge in capulu aparatorilor pamentului natiunalu, in vreme ce aici nici unulu din acei'a cari apartienu elementelor guvernamentale trecute, presinte si viitóre, n'au fostu inca indreptati spre fruntarie.

„Mai multi inse se vedu impodobiți cu uniforme si cu mari sabii, ce tirascu cu sgomotu pe paveuri cu unu aeru de Matamori fórté nostimu. Tristu! tristu! tristu! aru dice Hamlet.

„Dar' déca aru crede cine-va pe generalulu generalu si care 'si propune a luá directi'a operatiunilor totulu are sa se schimbe. Victori'a are, de acum inainte sa se inlantiuésca la carulu seu triumfatoriu sub drapele serbe. Turcii trebue cá sa se tiena bine. Personalulu lui Ruski-Mir in completu este acolo sub arme, gat'a a le tiene peptu.“

„Tr. Carp.“

Societatea academica romana.

Siedinti'a din 16/28 Aug. 1876.

R A P O R T U L U

delegatiunei societátiei academice romane presentatu societátiei la deschiderea sesiunei din 16/28 Aug. 1876.

Dloru membri! Delegatiunea societátiei academice române vine, la deschiderea sesiunei anuale, a supune onorabilei societáti resumatulu activitátiei seale in decursulu anului incetat.

I. In prim'a linia vinu lucrările esecutate si date publicitátiei, si a-
nume:

a.) Terminarea proiectului de dictionaru, lucratu de comisiunea lexicografica cu concursulu unor'a din membrii societátiei, conformu cu dorinti'a espresa de societate in sesiunea anului trecut. Acum acésta opera se supune criticei generale a publiculu literaru, si astépta cu incredere opiniunile barbatiloru competinti, de cari sa se póta folosi sectiunea filologica la revisiunea prevediuta prin regulamentulu relativu la acésta lucrare.

b.) Continuarea lucrarei glosariulu pána la lit. N, care dupa promisiunea membriloru comisiunei, legitíméza speranti'a a se terminá in anulu urmatoriu.

c.) Tiparirea traducerei in limb'a romana a operei principelui Dim. Cantemiru Descrierea Moldaviei, lucrare inceputa de d. A. Papiu Ilarianu si incheiata prin staruintiele comembrului d. G. Baritiu.

d.) Tiparirea a 15 cóle din traductiunea Istoriei imperiului otomanu, compusa totu de principele D. Cantemiru.

e.) Publicarea traducerei operiloru lui C. Cr. Sallustiu, esecutate de d. Dem. Dobrescu.

f.) Publicarea aneloru societátiei din sesiunea anului 1875.

Ací e locul de a se notá ca, pentru mai multe motive, s'a impedeatu tiparirea traducerei comentarieloru lui Cesare de Belulu civile si anese, esecutate de d. Caianu; asemene si traductiunea filipicelor lui Cicerone, din cauza ca traductoriulu a intardiatu cu revisiunea ce i se recomendase de sectiunea filologica.

II. Cu fericire se anuncia societátiei ca din operile puse la concursu s'au presentatu urmatórele manuscrite:

a.) Gramatic'a limbii române, partea II, Sintactic'a, cu devis'a: „Lit-

tera sermonis fida ministra mei“ Ovid.
b.) Patru traduceri din Titu-Liviu cu devisele.

1. „Titi Livii lactea ubertas.“

2. Habuit illa aetas inauditum omnibus saeculis celebrandumque miraculum, ut tantam urbem ingressi aliad extra urbem quaerent. (In epistol'a ad. Paull D. Hieron).

3. μάχου υπέρ πατρίδος (luptate pentru patria), din prefati'a latina a chronicului moldo-vlachiloru de principele Dem. Cantemiru.

3. In maxuma fortuna minima licentia.

III. Situatiunea financiara a societátiei se póte vedé in tabelele anesate prelंगा acestu raportu; ací ne marginimu a notá:

a.) Escedintele care dupa bugetulu votatu in sesiunea anului trecut, se prevedea a fi in sum'a de lei 5627, acum se urca la cifr'a de lei 10,650,04; acestu escedinté inse computa si sum'a donatiunei facuta de fericitul repausatu archim. Melchisedecu Radianu, care donatiune, de-si dupa anuciarea donatorului érá de 400 galbeni, dara dupa lamurirea finala s'a constatatu a fi numai de 3,382 lei. Acésta avere remasa dela repausatulu archimandritu se considerase de guvern cá sucesiune vacanta, dar' dupa ce delegatiunea probá legitimitatea dreptului seu, se restituí societátiei fára procesu.

b.) Subventiunea acordata dintru inceputu societátiei academice din bugetulu statului, in suma de lei 23,500 lei, iér' in cele din urma reduse la 10,000 lei, ministeriulu din anulu trecut, suptu motive de economia, o suprimase, si societatea se afla in trist'a situatiune de a nu puté functioná din lipsa de medie pentru acoperirea speselor necesarie la tienera siedintiloru. Gratia buneí vointie a guvernulu actualu, sub-ventiunea dn 10,000 lei s'a restituitu prin votulu camerei natiionale, si avemu ferm'a speranti ca se va marí dupa necesitátile acestei institutiuni si se va fisá prin o anume lege.

c.) O importanta inchiitudine a preocupatu pre delegatiune relativu la fondurile puse la cas'a de depuneri si consemnatiuni. Bonurile societátiei in valóre de 280,000 lei au disparatu impreuna cu alte fonduri ale particuliloru, si delegatiunea n'a pututu capetá nici macaru valóre cupónelor cuvenite pe 1 Iuliu anulu curinte. Dara dupa reclamatiunile facute, onor. ministeriu de finacie a promis ca in sesiunea viitóre a camerei va cere desdaunarea tuturoru persónelor frustrate de delapidatori.

d.) De beneficiile legatului repausatului intru fericire generalu C. N. Herescu, societatea inca nu s'a pututu folosi. Presedintele societátei va supune unu istoricu speciale spre a se vedé fasele prin cari a trecut pána acum acésta afacere, pentru cá societatea sa iá decisiunea ce i se va paré mai ni-merita.

IV. Bibliotec'a societátiei s'a mai inavutitu cu 72 volume séu fascicule cumparate, si cu 77 volume donate mai alesu de dnii gen. G. Adrianu, baronu d'Avrilu, Al. Odobescu si alti. Din fondurile bugetului votatu-sau legatu 88 volume din cártile societátiei. Pre lंगा acestea este de mentionatu acisitiunea aparatelor de observatiuni meteorologice, cari s'a cumparatu din fondurile votate anulu trecut, si cari deocamdata s'au incredintiatu dlu comembru P. S. Aurelianu.

V. Respunsu de multiemire s'a primitu dela dnii Rich. Lepsius, Ad. Tobler, Max Müller, Grand Duff si generalele G. Adrianu, pentru numirea de membrii onorari ai societátiei, precum si pentru operele ce li s'au tramisú apoi dela academi'a regale de sciintie si litere din Copenhag'a, dela societatea geografica din Parisu, dela academi'a de sciintie din Berlinu, dela academi'a de sciintie din Vien'a si dela institutul archeologicu din Rom'a pen-

tru operele ce li s'au tramisú de societatea nóstra academica.

VI. Societatea are a deplange esirea din viétia a doi barbati distinsi cari au onorato: unulu este membrulu seu actualu, venerabilele P. Poenaru, care a lucratu o viétia intréga pentru propagarea sciintieloru si-a instructiunei printre români, si celalaltu este membrulu onorariu Frid. Diez, marele maiestru alu gramaticei comparative a limbiloru romanice. Delegatiunea nu se póte indoi ca societatea, impreuna cu natiunea, va regretá aceste perderi ireparabile.

Presiedinte A. Treb. *Lawrianu.*

Secretariu generale, I. C. *Massimu.*

„U. p. A.“

Cursulu supletoriu din Idicelu.

„Millióne de cáli are deschise Domnulu, prin cari te póte binecuvéntá!“ (Lavater.)

Progresulu, ce l'a avutu aceste cursuri pre terenulu pedagogico-didacticu au indemnatu pre pré venerabilulu consistoriu archid. a le tiené si pre venitoriu.

Precum se vede din raportulu publicatu in „Foisior'a Tel. Rom.“ Nr. 8 a an. cur. tóte cursurile au fostu cercetate de mai multi invetiatori; afara de cerculu Desiului si alu Idicelului.

Fiindu denumitu subscrisulu si pre acestu anu cá conducatoriu pentru cerculu Idicelu pre tempulu anun-
ciatu m'amn si aflatu la locul destinatu, spre a corespunde inaltei mele misiuni. Cu parere de reu inse amu trebuitu se incepu prelegerile numai cu cei 9—10 invetiatori ce se aflá presenti.

Si óre care se fia causele acestui numeru atátu de micu alu ascultatoriloru?! Séu dóra in cercurile Desiului si Idicelului, ce se estindu dela marginile Moldovei si a Bucovinei pána cátra Maramuresiu, asiá dara intréga partea Ardélului spre resaritu média nópte nu se afla numai vr'o 28 parochii cu scóle si invetiatori de ai nostri, cáti s'au inserisu si au luat parte in anulu trecut la ambe aceste cursuri?!

Séu dóra invetiatorii nostri suntu toti asiá de calificati, incátu se nu mai aiba lipsa de o calificatiune ulterióra?

Dupa cum 'mi este bine cunoscutu, in ppresbiteratulu Turdei superióre se afla vr'o 22 parochii, in alu Bistritiei vr'o 20, in alu Muresiu-Osiorheului vr'o 14; totu pre atátea se afla si in celelalte ppresbiterate pre cum a Muresiului, Solnocului I si II in cari afara de vr'o trei invetiatori nici unulu nu au depusu esamenulu de calificatiune.

Acest'a este destulu documentu spre a constatá ca intru cátu interesédia pre invetiatorii nostri perfectiunarea si corespunderea inaltei loru chiamári si datorintia

Si óre cui este acésta mai de lipsa cá la unu invetiatoriu, care are de objectu a influentiá intru adinsu asupr'a poteriloru unui copilu cu scopu de alu perfectiuná. Si spre ajungerea acestui scopu se ceru anumite reguli séu principii, a cáróru sciintia se dice: — Pedagogia. — Platone dice: „Nimicu mai divinu, decâtu educatiunea, cáci fiindu junimea educata bine si cum se cuvine, caletori'a prin viétia e fericita.“

A fi educatoriu séu invetiatoriu si a nu cunosce principiile pedagogice, insémna atátu cátu: a merge in padure, fára de secure; adeca póte de-si incarca ce-va, dara numai uscaturi si putrejuni.

Causele principali dupa parerea mea suntu:

a) Starea misera, in carea se afla invetiatorii nostri, cari pre lंगा putienulu salariu, nici acél'a nu-lu capeta regulatu.

b) Nepasarea comitetelor parochialu si a pretiloru, cari aru avea

de sánta datorintia a ingrigi cá invetiatorii sa depuna esamenulu de calificatiune si sa-i silésca a luá parte la cursurile supletorie, — cáci la din contra voru fi delaturati din oficiu, — si

c) Pre lंगा tóte acestea, sa-mi ierte fratii invetiatori, ca un'a din causele principali li se atribue si loru adeca: suntu prea comodi, — escus'a cu economi'a aici nu are locu. In Dumineci, serbatori si alte dile nefavorabile pentru economia nu le e prea dragu a cetí, si a se pregatí pentru propuneri. Avemu o multime de foi scolare, redigiate de barbati demni de scóla, cari se potu procurá cu sume bagatele. Eata „Foisior'a Telegrafulu“ care e cea mai éfina din tóte foile, cáci ea nu este altu ce-va decâtu unu premiu lंगा „Telegrafulu Romanu“, cu alte cuvinte gratis si are bunetatea ca aduce materii fórté folositoare pentru ori-ce omu carturariu, „Scól'a romána“ cu 5 fl. v. a., cu carea invetiatorii multe fórté multe din cele de lipsa potu aflá in dens'a.

Deci fratiloru invetiatori, preotii si alti barbati, cari ve interesati de caus'a scolara; sa ne incordámu tóte puterile, sa ne facemu datorintia, sa imbratisiemu cu totii causele scolare, sa jertfim celu din urma cruceriu pentru scóle si sa ne ajutámu noi pre noi; cáci dupa cum spune proverbiulu francesu: „Déca te ajuti 'ti ajuta si Ddieu“.

Nicolau Reu,
conducatoriu.

Varietáti.

* * * *Sosirea Majestátiei.* Sele avú locu la 7 $\frac{1}{4}$ óre diminéti'a. La gara au intempinatu pre préimáltulu óspe autoritátile mai ínalte militari civili, si din cleru, o compania de onóre cu stégú si música, si reuniunile cu stégurile loru. Clerulu si autoritátile civile l'a intempinatu la curtirulu Majestátiei Sele in piati'a mare, in localitátile comandai generale.

* * * *Domnitoriulu Romaniei.* Principele Carolu se dicea ca va sosi eri sér'a aici spre intempinarea Majestátiei Sele si a trasu in resiedinti'a archieppei nóstre. Pána adi diminéti'a nu s'a adevéritu scirea acésta.

* * * *In suil'a Majestátiei Sele* suntu adjutantiu generalu FML. de *Mondel Beck*, adjutantu a latere bar. *Lieneisen* si *Nemeti*, consiliariulu de curte de *Papay*. Joi au sositu secretariulu Arpad de *König* si furirulu curtiei *Vranko*.

* * * *Escelenti'a Sea bar.* *Wenkheim* sosese aici adi insocitu de unu consiliariu ministerialu.

* * * *Conductu de facile* va fi máne séra din partea inteligintiei fára deosebire de natiunalitate insocita de reuniunea cantáretiloru din locu. Pompeierii voru aparé in armatur'a loru completa.

* * * *Insciintiare.* La gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu cott. Zaran-
dului si scólele normale de acolo se voru incepe prelegerile pro an. scol. 1876/7 in 3 Sept. c. v. iéra inscrierile voru fi in 1 si 2 Sept. ceea ce se aduce la cunoscintia publica spre orientare celoru interesati.

Bradu 27 Aug. 1876.

Directiunea.

N. I. *Miheltianu,*
directoru.

* * * Atragemu atentiunea cetitoriloru nostri la o invitare de prenumeratiune la 20—22 cuventári bisericesci, ce o face dlu Titu Vespasianu Gheaj'a presbiteru gr. or. la institutul corectionale regiu din Gherl'a (Szamos-Ujvár), cari intr'unu tomu I. se voru pune sub tipariu, indata ce voru fi insinuatí atáti'a prenumeranti, iucátu sa se póta acoperi spelele tiparirii. — Pretiulu pentru prenumeranti este numai 1 fl. v. a.; iéra pretiulu de vendiare va fi 1 fl. 20 cr. v. a. Nu este de lipsa, a se tramite banii

inainte, ci numai la primirea cărții; acum'a se poftesc numai însinuarea de prenumeratiune, cá cátu mai in graba sa se póta pune aceste cuventári sub tipariu.

Caldur'a si iubirea fratiésca, cu carea s'au primitu cartea mea „Anghir'a crestina séu cuventárele funebrali“ — de si pretiulu dela cea mai mare parte inca nu l'amu primitu — me indémna, cá sa sperezu si de astadata in concursulu si spriginulu reverendissimiloru domni protopopi trac-tuali si multu onoratei preotimi.

Din „Anghir'a crestina“ se mai afla inca la mine esemplare de vendutu. Gherl'a in diu'a adormirei Maicei Domnului 1876.

(†) Ananie Trombitasiu de Bethlen impartasiesce amiciloru si cunoscutiloru sei trist'a scire despre repausarea pré iubitului seu fiiu Georgiu care in etate de abia 9 ani 'si dede dupa un'a suferintia de 6 dile in difteritis spiritulu seu celu maretiu si nobilu la 1 Septembrie st. n. — Remasitiile pamentene se astrucara la 2 Sept. in Berchiesiu, la care detorintia crestinesca luara — afara de mam'a defunctului — toti cunoscutii din apropiere parte, cáror'a li se esprime prin acést'a cea mai ferbinte multiamita!

Locu deschisu.*)

Roscani in Augustu a. c.

Onorate dle Redactoru! In Nr. 61 alu „Tel. Rom.“ amu fostu reflectatu respective combatutu tóte neadeverurile si scorniturile dlui corespundinte A. din Nr. 42 alu „Teleg. Rom.“ a. c. cu privire la alegerea de parochu in Roscani, dar' dlui nefiindu indestulitu cu atát'a, se puse si in Nr. 65 alu „Tel. Rom.“ a. c. de nou 'si incordá tóte puterile si fabricá si mai grosolane neadeveruri cá mai nainte; — inse eu prelânga sustinerea celoru combatute in Nr. 61, care se vede ca au afumatu cátu de bine pre intieptulu corespundinte; — ve rogu dle redactoru permitetimi cá de incheiere a mai adauge urmatoriulu respuns pe scurtu:

Invetiatiulu corespundinte déca nu mai aflá in dictionariulu lui celu falsu cuvinte cu care pre nedreptu sa me inculpeze, apoi 'si incoroná introducereá cu amintirea morbulu de care patimescu, ca cándu m'aru compatimí, — dar' de astfelu de compatimire se ferésca Ddieu si pre pui de sierpe, cáci nu e pornita din simtiu crestinescu ci chiaru pismataretu.

Ca intieptulu d. corespundinte au fostu prin subscrisulu si dlu I. M. angagiatu pentru ocuparea parochiei din cestiune, nu e dreptu, precum nici prin alti fruntasi din comuna, — apoi ca densulu din inceputu n'au avutu voie pentru acést'a parochia, e de crediutu si nu prea, ca de erá asiá, nu se adresá prin epistola dlui I. M. inca de pre cámpulu de exercitiu in arme in tómn'a trecuta, prin carea sarutandui mânilé 'lu rogá cá se staruiesca la poporu se fia alesu, dar' prin asiá ceva sa me ierte, ca si-au datu singuru testimoniú de minoranu, — dicendu mai departe ca numai la indémnulu dlui I. Morariu au competatu, asiá dara nui mirare ca dlu I. M. iau pusu si conditiuni. Tóte celelalte puncte, cá unele lipsite de ori ce argumentu positivu nu le afludemne de a perde tempulu cu insirarea loru speciale, ci le declaru in generalu de neadeveruri.

In fine amu se observu numai, ca intieptulu d. corespundinte, sa-i fia rusine a mai si pomeni, despre aceea, ca dóra eu si dlu I. M. amu fi fostu causatorii stricárei salariulu

*) Dánu de incheiere si aceste publicitati observandu ca unele expresiuni vatamétóre le amu cassatu expresinni, cari suntu de natura a militá contr'a autorulu. Red.

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

preotiescu (parca i s'a luat din gura) despre ce nu credu, ca nici cándu nu va puté produce vre-unu argumentu positivu, pre cándu subscrisulu si cu dlu I. M. in tóta bun'a vreme putemu produce documentu legalisatu de intréga comuna, cumca noi dela inceputu amu fostu contrari straformarei salariulu odata sistemisatu — dar jus'a cetésca-o mai bine in Nr. 61 apoi me miru si de aceea ca cum se póte exprímá asiá protestesce, ca numai prin alte dovedi s'aru ajunge scopulu, — dá ca ce scopu? iau remasu in péna, dómnice ce mai dovedi de minune au produsu dlui, precum i place dlui a inferá pre altii, si cu deosebire tocma pre acela, carele au fostu pentru densulu cándu nu vené la mijlocu casulu pentru straformarea salariulu, pre cum si aceea, ca dlui au fostu declaratu de poporu dela micu pâna la mare, de pré falosu si domnosu. Pardonu! inca un'a amu sei spunu intieptulu corespundinte, ca adeca la scrierea corespundintieloru se fia mai precautu, adeca cá nu cumva vre-unulu dintre intelegintii satirisatu de densulu sa se apuce a descrie publiculu, decursulu splenditulu esamenu ce densulu a reportatu cu elevii sei de a IV classa din estu-anu, care in cetire se opintira de totu, há numai dupa mai multe coregeri din partea intieptulu invetiatiu si corespundinte alu nostru putura pronúciá limpede, — apoi la computu haru Dlui, déca cetéu pe carte apoi sciiu si intrebarea si respunaulu cáci ambele stau in carte, si ce nu intieptulegeu (elevii de a III classa) se instruu de intieptulu invetiatiu, carele cu tóte ca prin esamenu n'au doveditu nici cáta activitate deliginte, este platitu bine (pe siedere) de poporu si sustienutu, tocmai prin intelegintia din cestiune, — dar' fia siguru ca cu astu-feliu de maniera nu o se faca multi pureci pe aici, si dieu cu tóte ca dupa dlui e capacitate inalta, totusi nime nu va plânge dupa densulu.

Sofroniu Furc'a invetiat.

Burs'a de Vien'a.

Din 28 Augustu (9 Sept.) 1876.

Metalicele 5%	66 65
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 05
Imprumutulu de statu din 1860	41 80
Actiuni de banca	859 —
Actiuni de creditu	146 80
London	121 60
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 40
„ „ „ Temisiorene	73 75
„ „ „ Ardelenesci	74 75
„ „ „ Croato-slavone	86 —
Argintu	101 90
Galbinu	5 80 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	9 70
Valut'a nóua imperiale germána	59 06

Publicatiune.

Inaltulu ministeriu reg. ung. de comerciú si agricultura, prin emisulu seu d'n 10 Martiu 1876 Nr. 4857, a incuviintiatu comunei Sesciori comitatulu Sabiului, tienera a dóue terguri anuali, si anume in 30/18 Martie si 26/14 Octomvrie in fia-care anu, cu acea adaugere ca in cele trei dile inainte de diu'a satorita se va tiené tergu de vite, ceea ce prin acést'a se aduce la cunoscintia on. publicu ca primulu tergu se va tiené de presentu in 26/14 Octob. a. c.

Sesciori in 1 Sept. 1876. 1—3 **Primaria comunei.**

N. I. 540/1876.

Publicatiune.

In 24 Septembrie a. c. st. n. se va dá in arenda dela órele 10—12 din di in cancelaria comunei Gurariulu pre calea licitatiunei urmatórele regale ale numitei comune si anume:

- 1. Cracimaritulu in comuna cu pretiulu strigárei de 2500 fl.
- 2. Mór'a din susu cu 400 fl.
- 3. „ „ josu „ 500 fl.

- 4. Pasiunea din muntele Cindrelu cu 600 fl.
- 5. Pasiunea din muntele Nicolescu cu 400 fl.
- 6. Pasiunea din muntele Gausiór'a mare cu 250 fl.
- 7. Pasiunea din muntele Foltea cu 300 fl.

pre tempulu dela 1 Ianuaru 1877 pâna la 31 Decembre 1879. Doritorii de a luá in arenda aceste regale au de a depune unu vadiu de 10% alu pretiulu de strigare. Arendatorele va avé a intregi vadiulu depusu pâna la cautiunea prescrisa.

Celelalte conditiuni de licitatiune se potu vedé atátu in acestu inspectoratu cátu si in cancelaria comunale din Gurariulu.

Sabiú in 1 Septembrie 1876.

Inspectoratulu cercuale.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatiu la scól'a gr. or. din Topliti'a romána, ce e impreunatu cu unu salariu de 300 fl. v. a. in bani din cass'a alodiala comunala, quartiru liberu, lemne si servitoriu, se escrie prin acést'a concursu.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatiorescu au de a-si indreptá la subscris'a Eforia scolara pâna in 23 Septembrie st. v. supliceloru prove-diute cu urmatórele documente:

- 1. Ca au absolvitu celu putienu 4 clase gimnasiale.
- 2. Testimoniú despre purtarea morala esemplaria.
- 3. Ca pre lânga limb'a romána suntu versati si in limb'a magiara perfectu, si au cunoscintia si a limbei germane.
- 4. Cei ce pre lânga conditiunile susu numite voru avea esamenele de maturitate séu absolutoriu de teologia se voru preferí.

Din siedintia senatulu scolaru.

Topliti'a in 23 Augustu 1876.

Georgiu Popescu, presied.

1—3 Ioanu Maieru.

Ad Nr. 66/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatiu la scól'a poporale gr. or. din Cetea.

Emolumentele suntu:

- 1.) Din fondulu scolasticu 140 fl.
- 2.) Dela parintii prunciloru obligati a frecuentá scól'a 60 fl.
- 3.) Quartiru liberu, si
- 4.) Lemne suficiente.

Concurentii se fia provediuti cu certificate de calificatiune, se scie tipiculu bisericea, si se fia priceputi in cântarile bisericesci.

Concurentii au a-si aterne recursele loru la subscrisulu pâna in 19 Septembrie an. cur., cándu va fi si alegerea.

In contielegere cu comitetulu parochiale,

Alb'a-Iuli'a 10 Augustu 1876.

Alessandru Tordasiánu,

protopresbiteru gr. or. de 1—3 Alb'a-Iuli'a.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatiu in clas'a a II-a dela scól'a elementara poporala gr. or. din Cernatulu Saceleloru, protopresbiteratu Brasiovulu I-iu se escrie concursu cu terminu pâna la 20 Sept. a. c.

Salariulu anualu pentru acestu postu este 250 fl. v. a. cu prospectu de a se mai inmultí dupa purtarea si demnitatea invetiatiuului, si prelânga indatorire, cá pentru acestu salariu, sa tiena invetiatiuului prelegerile trebuincióse si in scól'a de repetitiune.

Doritorii de a ocupá postulu de invetiatiu prementionatu suntu avisati a-si aterne subscrisulu comitetu

suplicile loru adresate reverendissimulu domnu ppresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu, si instruite in sensulu statutulu organicu, cu atestatu de botezu si cu testimoni scolasticu ca au absolvatu celu putienu patru clase gimnasiale si cursulu pedagogicu séu teologicu si ca au depusu esamenu de calificatiune.

Cernatu 23 Augustu 1876.

Comitetulu parochiale gr. or.

Georgiu Urdea, preotu si presied.

1—3

Nr. 885.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de invetiatioreá la scól'a comunala de fetitie din opidulu Hatiegu se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 15 Septembrie st. n.

Emolumentele suntu: in bani 400 fl. v. a. si quartiru séu in lips'a quartirulu relutu de 60 fl. v. a. cari voru a competi la acestu postu, au a-si aterne concursele sele bine instruate cu documentele recerute si cu deosebire despre cunóscerea limbelor patriei románe si magiare la scaunulu scolasticu comunale in Hatiegu.

Bersanu, primariu.

(3—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatiu la scól'a poporala gr. or. din comun'a Besanu, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 8 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

150 fl. v. a. salariu anualu, quartiru naturalu cu gradina de unu caru de cucuruзу si 2 stâng. lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, se aviséza a-si aterne supliceloru instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu, pâna la terminulu indicatu.

Dev'a 8 Aug. 1876.

Pentru comitetulu parochiale.

Ioanu Papiu, protop.

3—3

ad Nr. 153—1876. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Tielin'a, protopresbiteratulu tractulu Sighisiór'a; se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 12 Septembrie 1876 v.

Emolumentele suntu:

- 1. Quartiru liberu si lemne de ajunsu.
- 2. Dela 120 familii cáte un'a ferdela cucuruзу sfármitu.
- 3. Venitele stolari usuate in protopresbiteratu.
- 4. Portiunea canonica constatátore din 10 jugere pamentu aratoriu de clas'a I; cari computate in suma totala, dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia voru avé a-si aterne petitele instruate in sensulu Stat. org. la subscrisulu, pâna la terminulu indicatu.

Sighisiór'a 12 Augustu 1876 v.

In contielegere cu comitetulu parochiale concerninte.

Oficiulu ppscú gr. or. Sighisiór'a.

Zacharie Boiu,

3—3

protop.

Anunciu.

Un'a casa cu 5 incaperi si nemestii de economie, impreuna cu gradina de 5 jugere 1175 orgi patrati, precum si 26. jugere 1336 orgi patrati aratura, 1. jugeru 1370 orgi patrati livezi in

Ogn'a (langa Sabiú) suntu sub conditii favorítóre de vendutu.

Suntu si mai multe jugere aratura si livedi in apropierea complexulu de susu, de datu.

Sciri mai de amaruntu da in Sabiú.

Advocatulu de tíera.

Victorú Sill.

(2—3)

Piat'a mare Nr. 24.

Editur'a si tipariulu tipografie archidiecesane.